

Raport de evaluare externă de progres

Instituția organizatoare de studii universitare de doctorat (IOSUD): Academia de Studii Economice din București
Școala Doctorală „Drept”

I. Introducere

- *Contextul în care a fost redactat prezentul raport de evaluare externă*

În anul 2021 ARACIS a derulat procesul de evaluare externă periodică a domeniilor de studii universitare de doctorat din cadrul instituțiilor organizatoare de studii universitare de doctorat (IOSUD).

În conformitate cu prevederile Ghidului pentru desfășurarea procesului de evaluare externă periodică a domeniilor de studii universitare de doctorat, în perioada până la următoarea evaluare periodică, instituțiile de învățământ superior parcurg o procedură de evaluare intermediară.

IOSUD Academia de Studii Economice din București a transmis la ARACIS raportul de progres pentru domeniul de studii universitare de doctorat „Drept”, pentru care, în 2021, evaluarea externă s-a încheiat cu o decizie de menținere a acreditării. Cu ocazia evaluării, au fost formulate unele recomandări.

În cadrul procedurii de evaluare a modului în care au fost implementate până în acest moment aceste recomandări, ASE București a transmis ARACIS un raport de progres.

Consiliul ARACIS a desemnat în comisia de evaluare intermediară pentru analiza raportului de progres al DSUD Drept de la Academia de Studii Economice din București, cu următoarea componență:

1. DANIȘOR Dan Claudiu - Universitatea din Craiova
2. IONAȘCU Alina - Universitatea de Vest din Timișoara
3. Expert din Direcția Asigurarea Calității, responsabil suport activitate a CPS – Științe Juridice – Cătălin Fuior.

Analiza raportului de progres s-a realizat on-line, fără vizită la IOSUD ASE București.

- *Detalii despre școala doctorală din care face parte domeniul de studii doctorale evaluat (număr de conducători de doctorat, număr de studenți, context instituțional, scurt istoric etc.);*

În anul 1997, ASE a fost acreditată ca Instituție Organizatoare de Doctorat (IOSUD), prin Ordin al Ministrului Educației Naționale, pentru 7 programe de doctorat, printre care se număra și programul Drept.

În anul 2011, ASE a fost reacreditată ca IOSUD pentru 10 programe de doctorat, în domeniile fundamentale Științe economice și Drept, incluzând și programul Drept.

Școala Doctorală „Drept” are în prezent 7 de membri, conducători de doctorat, dintre care 6 sunt titulari în cadrul IOSUD -ASE, unul fiind afiliat IOSUD – ASE (de la Universitatea ”Titu Maiorescu”, București).

- *Detalii despre domeniul de studii universitare de doctorat evaluat*

Domeniul de studii universitare „Drept” a fost prezent în cadrul IOSUD – ASE București înainte

ca această instituție să organizeze studii de licență în drept. Acest lucru se explică prin interconexiunile dintre drept și economie, care a condus instituția să organizeze un puternic departament de drept care să deservească toate programele de studii economice.

ASE București avea, în consecință, încă de la înființarea sa un număr important de cadre didactice specializate în cercetarea și predarea dreptului, ceea ce a facilitat construirea unei Școli doctorale puternice în acest domeniu.

În momentul evaluării, sunt înmatriculați la SDD un număr total de 43 studenți – drd. dintre care 4 studenți doctoranzi sunt beneficiari ai finanțării de la bugetul de stat cu bursă.

Doctoranzii din SDD au acces la întreaga infrastructură de cercetare din IOSUD, care este una dintre cele mai bine structurate în domeniu din România.

Conducătorii de doctorat din domeniul Drept sunt cadre didactice cu o bogată experiență de cercetare și predare. Aceștia sunt autori sau coautori a unui număr semnificativ de articole și studii indexate în bazele de date internaționale, precum și participanți la conferințe naționale și internaționale de renume în domeniul dreptului. De asemenea, aceștia sunt autori sau coautori a peste 150 carti publicate de edituri de prestigiu.

Domeniul de studii doctorale „Drept” beneficiază de o revistă de prestigiu în domeniu, Revista *Tribuna Juridică*, care este o revistă internațională, având ca obiectiv studiul dreptului comparat și al dreptului internațional. Revista apare în format tipărit și on-line de 3 ori pe an (în martie, iunie și decembrie) și publică un număr special în octombrie. În anul 2015 revista a fost indexată în Emerging Sources Citation Index devenind singura revistă cu profil juridic din România indexată în Web of Science Clarivate Analytics. Revista mai este indexată în EBSCO, HEINONLINE, CEEOL, PROQUEST, ERIH Plus, WorldCat, KVK - baze de date internaționale recunoscute pentru domeniul științelor juridice, precum și în Doaj, RePEc, IndexCopernicus, UlrichsWeb, Cabell, OAJI, VLex.

II. Precizări asupra implementării recomandărilor formulate în cadrul REE

Pe parcursul celor 4 (patru) ani care au urmat primei evaluări externe ARACIS, Școala Doctorală de Drept din cadrul IOSUD – ASE, a înregistrat un progres semnificativ în ceea ce privește implementarea recomandărilor formulate de către echipa de experți evaluatori. Raportul de autoevaluare oferă dovezi convingătoare că aceste recomandări au fost tratate cu prioritate și că au fost inițiate măsuri concrete, corelate cu obiectivele de dezvoltare instituțională și cu cerințele cadrului național al asigurării calității în învățământul superior. În raport cu standardele de calitate prevăzute de ARACIS, se remarcă faptul că majoritatea recomandărilor au fost implementate în mod satisfăcător, cu o singură excepție, referitoare la realizarea cotelor internaționale, indicator recunoscut în mod transparent ca fiind parțial îndeplinit. Această mențiune reflectă disponibilitatea de a continua procesul de dezvoltare în acele arii care se află încă într-un stadiu de tranziție, în consolidare.

Unul dintre elementele centrale evidențiate în cadrul acestui capitol este progresul realizat în direcția internaționalizării, care la rândul său este un obiectiv strategic major în contextul integrării în spațiul european al învățământului superior. Sunt menționate participări constante în cadrul programelor de mobilitate internațională, atât pentru cadrele didactice, cât și pentru doctoranzi, alături de implicarea în conferințe științifice internaționale și de extinderea colaborărilor instituționale prin intermediul programelor Erasmus+. De asemenea, a fost consemnată inițiativa de sprijinire financiară a doctoranzilor în vederea publicării rezultatelor cercetării în reviste indexate în baze de date recunoscute internațional (*WoS*, *Scopus*), aspect ce corespunde atât recomandărilor anterioare privind susținerea performanței științifice, cât și exigențelor privind creșterea vizibilității academice.

- Din perspectiva funcționalității mecanismelor interne de reglementare și coordonare academică, a

fost semnalată actualizarea fișelor de disciplină și a planurilor de învățământ în conformitate cu noile aspecte legislative, respectiv Legea învățământului superior nr. 199/2023 și Ordinul nr. 3020/2024. Totodată, se menționează faptul că Regulamentul Școlii Doctorale de Drept este în curs de actualizare, ceea ce indică faptul că instituția se află într-o etapă de tranziție normativă. În contextul unui cadru legislativ recent modificat, această etapizare este justificabilă, însă rămâne prioritară asigurarea aplicabilității practice a noilor prevederi, astfel încât să se garanteze un climat juridic clar și predictibil pentru toți actorii implicați în procesul academic atât al IOSUD-ASE, cât și al Școlii Doctorale de Drept.

De asemenea este evidențiată implicarea activă a doctoranzilor în viața instituțională, prin intermediul consultărilor periodice, chestionarelor de evaluare și sesiunilor de informare. Se afirmă că opiniile colectate de la studenți a fost valorificate în structurarea programelor de pregătire, ceea ce constituie o premisă importantă pentru consolidarea unui sistem educațional centrat pe nevoile beneficiarilor direcți ai programului studiilor doctorale.

O altă direcție abordată este extinderea și diversificarea resurselor electronice, a infrastructurii de cercetare și a facilităților academice puse la dispoziția doctoranzilor. Se menționează existența unor spații dedicate, accesul la baze de date internaționale, la software-uri de cercetare, precum și funcționarea unui mecanism instituțional pentru verificarea similitudinii, aplicabil tezelor de doctorat și articolelor științifice. În plus, este menționată preocuparea recentă privind introducerea unor metode de detecție a utilizării inteligenței artificiale în redactarea lucrărilor, fapt ce demonstrează o deschidere instituțională față de provocările emergente în domeniul eticii academice. Aceste măsuri confirmă direcționarea SDD către consolidarea unui ecosistem de cercetare eficient și adaptat exigențelor actuale ale științei și tehnologiei.

În privința resurselor financiare, se evidențiază o tendință de creștere a alocărilor directe pentru susținerea participării doctoranzilor la manifestări științifice, precum și o implicare mai consistentă a acestora în proiectele de cercetare instituționale. Aceste acțiuni sunt în deplin acord cu recomandările formulate anterior, privind diversificarea surselor de finanțare și stimularea integrării doctoranzilor în rețele și activități de cercetare naționale și internaționale.

III. Concluzii și recomandări

În ansamblu, modul de implementare a recomandărilor formulate de către membrii echipei de experți evaluatori în cadrul primei evaluări externe reflectă o asumare instituțională coerentă, cu accent pe **dezvoltarea infrastructurii, creșterea capacității de cercetare și consolidarea mecanismelor de guvernare academică.**

Procesul de conformare este gestionat într-o manieră exigentă și coordonată. Anumite aspecte vor trebui dezvoltate în continuare, pentru a oferi o imagine completă asupra eficienței intervențiilor, dar **direcția de evoluție a SDD este una convergentă cu principiile care guvernează sistemul de asigurare a calității în învățământul superior.**

Finalizarea actualizării regulamentului Școlii Doctorale de Drept, precum și clarificarea și extinderea acordurilor de cotutelă internațională, se conturează drept obiective prioritare în etapa următoare de consolidare instituțională.

Nr. crt.	Indicator de performanță	Recomandare	Implementarea recomandărilor
1.	A1.1.1	Consultarea studenților-doctoranzi cu privire la programul de pregătire bazat pe studii	<i>Implementată</i>

		universitare avansate.	
2.	A1.2.2	Mai buna informare a studenților- doctoranzi cu privire la posibilitatea de verificare contra cost de mai multe ori a rapoartelor de cercetare, precum și analiza oportunității și posibilității de a acorda doctoranzilor dreptul la mai multe verificări gratuit.	<i>Implementată</i>
3.	A1.3.2	Creșterea numărului doctoranzilor care beneficiază de alte surse de finanțare decât finanțarea guvernamentală	<i>Implementată</i>
4.	A1.3.3	Creșterea alocărilor directe pentru doctoranzi, în vederea sprijinirii achizițiilor necesare participării la conferințe etc.	<i>Implementată</i>
5.	A3.2.2	Sporirea activității științifice permanente a tuturor conducătorilor de doctorat	<i>Implementată</i>
6.	B1.2.2	Monitorizarea abandonului la nivelul studiilor doctorale și intervenția pentru reducerea continuă a ratei de abandon.	<i>Implementată</i>
7.	B3.1.1	Creșterea numărului de publicații indexate WoS, cu implicații evidente în creșterea vizibilității rezultatelor cercetării.	<i>Implementată</i>
8.	B3.2.1	Diversificarea în continuare a referenților participanți în comisiile de susținere publică, inclusiv prin invitarea de referenți de la alte universități decât cele din	<i>Implementată</i>

		București.	
9.	C2.2.2	Creșterea gradului de acces gratuit la sistemul de verificare antiplagiat.	<i>Implementată</i>
	C3.1.1	Stimularea doctranzilor pentru participarea la programe de mobilitate, participare la conferințe și creare premiselor pentru creșterea numărului de articole în coautorat internațional.	<i>Implementată</i>
	C3.1.2	Realizarea de acorduri de conducere de doctorat în cotutelă internațională.	<i>Neimplementată</i>
	C3.1.3	Consolidarea în continuare a internaționalizării în domeniul studiilor doctorale.	<i>Implementată</i>